

यत् काङ्क्षितं वः सर्वेषां तदै ब्रूत मुदा युताः । तस्य तदचनं श्रुत्वा वामनस्य महात्मनः ।
 सर्वे ते हृष्टमनसो देवाः कश्यपनन्दनं । ऊचुः प्राञ्जलयो विष्णुं सुराः शक्रपुरोगमाः ।
 ब्रह्मणो वरदानेन हतं नो निखिलं जगत् । तपसा महता चैव विक्रमेण बलेन च ।
 बलिना दैत्यमुख्येन सर्वज्ञेन महात्मना । अवध्यः किल सोऽस्माकं सर्वेषां देवसत्तम ।
 भवान् प्रभवते तस्य नान्यः कश्चन सुव्रत । तत् प्रपद्यामहे सर्वे भवन्तं शरणार्थिनः ।
 शरणं वरदं देवं सर्वभूतभयापहं । ऋषीणाञ्च हितार्थाय लोकानाञ्च सुरेश्वर ।
 प्रियार्थञ्च तथाऽदित्याः कश्यपस्य तथैव च । कथं पितृणामुचितं सुराणां हव्यमुत्तमं ।
 प्रवर्त्ततां महाबाहो यथा पूर्वं सुरोत्तम । आनृण्यार्थं सुरेशस्य वामवस्य महात्मनः ।
 प्रत्यानय सुरेन्द्रस्य त्रैलोक्यमिदमव्ययं । क्रतुना वाजिमेधेन जयते स हि दानवः ।
 यत्प्रत्यानयने युक्तं लोकानां तद्विचिन्तय ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि वामने ब्रह्मवाक्ये एकवक्ष्यधिकदिशतोऽध्यायः ॥ २६१ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्ते तदा देवैर्विष्णुर्वा मनोरूपधृक् । प्रहर्षयन्नुवाचाय सर्वान्देवानिदं वचः ।
 ॥ वामन उवाच ॥ तस्य यज्ञसकाशं मां महर्षिर्वेदपारगः । वृहस्यतिर्वृहत्तेजा नयत्वङ्गिरसः सुतः ।
 तस्याहं समनुप्राप्तो यज्ञवाटं सुरोत्तमाः । विचरिष्ये यथायुक्तं त्रैलोक्यहरणाय वै ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो वृहस्यतिः श्रीमाननयद्वामनं प्रभुं । यज्ञवाटं महातेजा दानवेन्द्रस्य धीमतः ।
 मौञ्जो यज्ञोपवीतो च च्छत्रो दण्डाजिनी तथा । वामनो धूम्ररक्तोऽग्रे भगवान् बालरूपधृक् ।
 लोकेश्वरेश्वरः श्रीमान् सुरैर्ब्रह्मपुरोगमैः । अन्वाख्यमानो भगवानवृद्धोऽप्यय वृद्धवत् ।
 दानवाधिपतेस्तस्य बलेर्वैरोचनस्य ह । यज्ञवाटमचिन्त्यात्मा जगाम सुरसत्तमः ।
 पालितेऽपि हि दैतेयैः सांघामिकपरिच्छदैः । द्वारे दानवसम्बाधे सहस्रैव विवेश ह ।
 ऋत्विग्भिश्चैव मन्त्राढ्यैः सर्वतः परिवारितं । दैत्यदानवराजेन्द्रमुपतस्थे बालं बली ।
 तं गत्वा यज्ञवाटन्तु ब्रह्मर्षिगणभङ्कुलं । आत्मानमेव भगवान् वर्णयामास तं क्रतुं ।
 वर्णयित्वा यथान्यायं यज्ञं यज्ञः सनातनः । विस्तरेणामरश्रेष्ठः प्रयोगैर्विविधैस्तथा ।
 शुक्रादीनृत्विजश्चापि यज्ञकर्मविचक्षणः । सर्वानेव निजग्राह चकार च निरुत्तरान् ।
 आरादय बलेस्तस्य ऋत्विजामभितस्तथा । यज्ञमात्मानमेवासौ हेतुभिः कारणं विभुः ।
 वैदिकैरप्रकाशैश्च पुनरप्यथ भारत । प्रत्यक्षमृषिसंघानां दर्शयामास चित्रगुः ।
 ततो निरुत्तरान् वृष्ट्वा सोपाध्यायानृषीन् कृतान् । अवृद्धेनापि वृद्धांस्तान् वामनेन महौजसा ।
 अद्भुतश्चापि मेने स विरोचनसतो बलिः । मूर्द्ध्ना कृताञ्जलिश्चेदमब्रवीद्विस्मितो वचः ।
 कुतस्त्वं कोऽसि कस्यासि किञ्चेद्वास्ति प्रयोजनं । नैवंविधपरिज्ञानो वृष्टपूर्वो मया द्विजः ।
 बालो मतिमतां श्रेष्ठो ज्ञानविज्ञानकोविदः । शिष्टवायूपसम्पन्नो मनोज्ञः प्रियदर्शनः ।
 नेदृशाः सन्ति देवानामृषीणाञ्चापि सूनवः । न नागानां न यक्षाणां नासुराणां न रचषां ।